

Regjistri i Ndërmarrjeve Ekonomike

Viti 2017

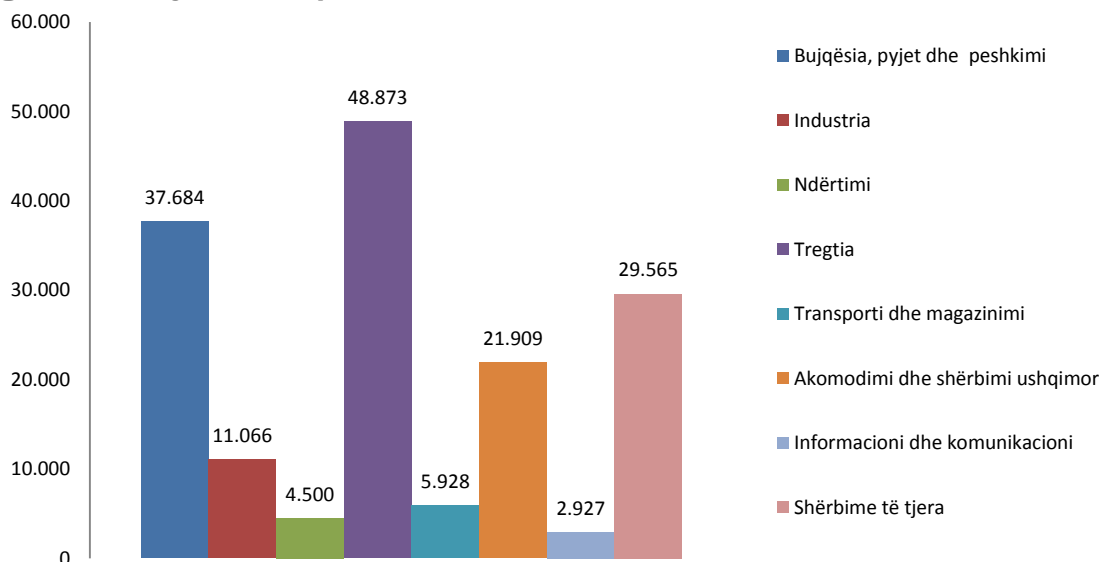
Tiranë, më 01 Qershor 2018: Regjistri i ndërmarrjeve në fund të vitit 2017 numëron 162.452 ndërmarrje aktive, duke shënuar një rritje prej 1,1 %, krahasuar me vitin 2016. Deri në fund të vitit 2017 numërohen 36.520 fermerë të pajisur me Numër Identifikimi të Personit të Tatuashëm, NIPT.

Ekonomia shqiptare është e përqëndruar kryesisht në aktivitetin tregtar, dukuri e cila vihet re edhe në ndërmarrjet e regjistruara gjatë vitit 2017. Ndërmarrjet tregtare zënë 25,0 % të ndërmarrjeve të regjistruara gjatë vitit 2017, krahasuar me 21,0 % të regjistruara gjatë vitit 2016.

Ndërmarrjet e mëdha me 50 e më shumë të punësuar zënë 1,1 % të totalit të ndërmarrjeve aktive, por kontributi i tyre në punësim llogaritet në 47,8 % në vitin 2017 nga 48,3 % në vitin 2016.

Ndërmarrjet me pronarë apo bashkëpronarë të huaj zënë 3,9 % të ndërmarrjeve aktive, krahasuar me 3,5 % në vitin 2016 dhe punësojnë 12,5 % të të punësuarve gjithsej.

Fig. 1 Ndërmarrjet aktive sipas aktivitetit ekonomik 2017

Për publikim 01/06/2018

Gratë menaxhojnë 29,7 % të ndërmarrjeve aktive gjithsej krahasuar me 26,8 % gjatë vitit 2016. Sa i përket ndërmarrjeve aktive që operojnë në bashkinë e Tiranës, gratë menaxhojnë 36,5 % të tyre. Përqindja me e ulët e grave menaxhere është në bashkinë e Maliq me 13,3 %.

Aktiviteti ekonomik "Tregtia me pakicë përveç tregtisë së automjeteve dhe motoçikletave" vazhdon të jetë mbizotërues në ekonominë e vendit me 23,0 % të ndërmarrjeve gjithsej, nga 24,6 % në vitin 2016.

Në bashkinë Tiranë janë përqendruar pjesa më e madhe e ndërmarrjeve, ndërsa në bashkinë Fushë-Arrëz shënohet numri më i ulët.

Ndërmarrjet e huaja e të përbashkëta

Ndërmarrjet nga vendet Bashkimit Evropian përfaqësojnë 66,7 % të ndërmarrjeve të huaja e të përbashkëta. Ndërmarrjet me pronarë apo bashkëpronarë me origjinë italiane dhe greke përfaqësojnë 54,0 % të ndërmarrjeve të huaja e të përbashkëta gjithsej. Aktivitetet ekonomike si: call center, dhe tregti me shumicë janë aktivitetet ku kryesisht pronarët / bashkëpronarët janë të huaj. Ndërmarrjet e huaja e të përbashkëta janë përqendruar kryesisht në bashkitë Tiranë dhe Durrës, me 77,9 %.

Gratë menaxhere

Aktiviteti tregtar shënon pjesëmarrjen më të lartë të grave në vendimmarrje, me 39,2 %. Ndërmarrjet e drejtuara nga gratë janë kryesisht ndërmarrje me 1- 4 të punësuar, të cilat zënë 91,6 % të numrit të përgjithshëm. Megjithatë, gratë drejtojnë 24,2 % të ndërmarrjeve me 50 e më shumë të punësuar, nga 19,2 % që drejtonin këtë grup gjatë vitit 2016.

Njësitë lokale

Në fund të vitit 2017 regjistrohen 174.306 njësi lokale nga të cilat 160.928 ushtrojnë aktivitetin ekonomik në 1 vendndodhje. Ndërmarrjet që ushtrojnë aktivitetin në më shumë se një vendndodhje janë 1.524, të cilat përfaqësojnë vetëm 1,0 % të ndërmarrjeve aktive gjithsej. Numri i të punësuarve në to është 26,5 % e të punësuarve gjithsej. Aktivitetet financiare kanë numrin më lartë të të punësuarve për ndërmarrjet që kanë më shumë se një vendndodhje.

Njësitë lokale janë përqendruar në bashkitë Tiranë, Durrës dhe Shkodër me 39,5 % të numrit të përgjithshëm të njësive lokale aktive.

Zhvillimi ekonomik sipas rajoneve statistikore NUTS

Për nga ndarja rajonale, rajoni më i zhvilluar është rajoni qendër ku përfshihen qarqet Tiranë dhe Elbasan, ku janë përqendruar 41,5 % e ndërmarrjeve aktive. Pothuajse e njëjta situatë është edhe me ndërmarrjet e regjistruara gjatë vitit 2017, me 46,2 %. Të punësuarit në këtë rajon zënë 54,4 % të të punësuarve gjithsej. Aktiviteti ekonomik tregtar mbizotëron ndaj aktiviteteve të tjera, me 32,8 %. Kjo dukuri është e njëjtë si në nivel qarku, ashtu edhe në nivel bashkie.

Tab. 1 Ndërmarrjet aktive sipas aktivitetit ekonomik dhe formës ligjore

Gjendje në fund të vitit

Aktiviteti Ekonomik	Gjithsej	Fermerë	Persona Fizikë	Persona Juridikë
Gjithsej	162.452	36.520	98.264	27.668
Prodhuesit e të mirave	53.250	36.520	9.258	7.472
Bujqësia, pyjet dhe peshkimi	37.684	36.520	761	403
Industria	11.066	-	7.024	4.042
Ndërtimi	4.500	-	1.473	3.027
Prodhuesit e shërbimeve	109.202	-	89.006	20.196
Tregtia	48.873	-	40.729	8.144
Transporti dhe magazinimi	5.928	-	4.813	1.115
Akomodimi dhe shërbimi ushqimor	21.909	-	21.054	855
Informacioni dhe komunikacioni	2.927	-	1.951	976
Shërbime të tjera	29.565	-	20.459	9.106

Tab. 2 Ndërmarrjet aktive sipas aktivitetit ekonomik dhe madhësisë

Gjendje në fund të vitit

Aktiviteti ekonomik	Gjithsej	Grupuar sipas numrit të të punësuarve			
		1-4	5-9	10-49	50+
Gjithsej	162.452	146.304	8.023	6.297	1.828
Prodhuesit e të mirave	53.250	48.819	1.842	1.851	738
Bujqësia, pyjet dhe peshkimi	37.684	37.535	71	60	18
Industria	11.066	8.208	1.163	1.156	539
Ndërtimi	4.500	3.076	608	635	181
Prodhuesit e shërbimeve	109.202	97.485	6.181	4.446	1.090
Tregtia	48.873	44.964	2.251	1.487	171
Transporti dhe magazinimi	5.928	5.481	203	194	50
Akomodimi dhe shërbimi ushqimor	21.909	19.330	1.880	648	51
Informacioni dhe komunikacioni	2.927	2.519	206	161	41
Shërbime të tjera	29.565	25.191	1.641	1.956	777

Shënime Metodologjike

Regjistri Statistikor i Ndërmarrjeve përmban të gjitha njësitë ligjore, ndërmarrjet dhe të gjitha njësitë ligjore, aktivitetet ekonomike e të cilave kontribuojnë në Prodhimin e Brendshëm Bruto (P.B.B).

Variablat kryesore të Regjistrit të Ndërmarrjeve

Variablat e identifikimit (NIPT, Forma ligjore, Pronësia, Emri, Adresa, Komunikimi (Tel, Celular, EMail, Web, etj.);

Variablat ekonomikë (Aktiviteti ekonomik kryesor, Madhësia sipas të punësuarve, Vendndodhja gjeografike, Sektori institucional);

Variablat demografikë (Data e krijimit, Data e mbarimit).

Përkufizime

Njësia ligjore

Njësia ligjore nuk është direkt njësi statistikore. Njësia ligjore mund të jetë:

Person juridik, ekzistenca e të cilit njihet nga ligji, pavarësisht nga individët apo institucionet që mund ta zotërojnë apo janë anëtarë në të;

Person fizik i angazhuar në një aktivitet ekonomik në të drejtën e tij.

Ndërmarrja

Ndërmarrja është: "kombinimi më i vogël i njësive ligjore pra një njësi organizative e cila prodhon të mira apo shërbime dhe ka një farë autonomie në marrjen e vendimeve, veçanërisht për shpërndarjen e burimeve aktuale të saj. Ndërmarrja kryen një ose me shumë aktivitete në një apo më shumë vendndodhje (njësi lokale)".

Marrëdhënia mes një ndërmarrje dhe një njësie ligjore përkufizohet si: "ndërmarrja i korrespondon ose një njësie ligjore ose një kombinimi njësisish ligjore".

Njësia lokale

Njësia lokale është një ndërmarrje apo pjesë e saj (p.sh manufakturë, fabrikë, magazinë, zyrë, minierë apo depo) të ndodhura në zona të identifikuar gjeografikisht. Tek ky apo nga ky vend ushtrohet aktiviteti ekonomik për të cilin – me përjashtim të disa rasteve – punojnë një ose më shumë persona (edhe pse me kohë të reduktuar) për një ndërmarrje të vetme.

Aktiviteti ekonomik i ndërmarrjes bazohet në Nomenklaturën e Veprimtarive Ekonomike NVE Rev.2.

Nomenklatura e Veprimtarive Ekonomike (NVE), është klasifikim në nivel katërshifror i veprimtarive ekonomike të ushtruara nga ndërmarrjet. Kjo nomenklaturë është miratuar me vendim të Këshillit të Ministrave, Nr. 320 datë 28.5.2014 dhe është përkthimi dhe përshtatja e Nomenklaturës së Aktiviteteve Ekonomike të Komunitetit Evropian NACE Rev. 2.

Madhësia e ndërmarrjes

Madhësia e ndërmarrjes përcaktohet nga numri i të punësuarve:

Ndërmarrjet me 1-4 të punësuar klasifikohen si ndërmarrje shumë të vogla;

Ndërmarrjet me 5-9 të punësuar klasifikohen si ndërmarrje të vogla;

Ndërmarrjet me 10-49 të punësuar klasifikohen si ndërmarrje të mesme;

Ndërmarrjet me 50 e më shumë të punësuar klasifikohen si ndërmarrje të mëdha.

Ndarja territoriale në 3 (tri) rajone NUTS II

Organizimi territorial statistikor brenda territorit të Republikës së Shqipërisë përfshin tri rajone bazuar në qarqe:

Rajoni I: Dibër, Durrës, Kukës, Lezhë, Shkodër;

Rajoni II: Elbasan, Tiranë;

Rajoni III: Berat, Fier, Gjirokastrë, Korçë, Vlorë.

Fermerët e regjistruar gjatë vitet të fundit janë pajisur me NIPT dhe i nënshtrohen skemës së kompensimit të prodhuesve bujqësorë për qëllime të TVSH. Referuar të dhënave të Censurit të Përgjithshëm të Popullsisë dhe Banesave 2011 madhësia mesatare e Njësive ekonomike familjare është 3,9 anëtarë. Duke pasur parasysh që fermerët punojnë kryesisht si biznese familjare është vlerësuar që të përfshihen e të raportohen në grupin 1-4 të punësuar.

Cilësia statistikore

Raporti e cilësisë së regjistrit të ndërmarrjeve bazohet në konceptin e cilësisë së Sistemit Evropian të Statistikave (ESS) dhe në parimet lidhur me cilësinë e produkteve statistikore sipas Kodit të Praktikës së Statistikave Evropiane.

Të dhënat e publikuara në këtë publikim janë objekt i Politikave të Rishikimit Statistikor, Politikës së Trajtimit të Gabimeve dhe udhëzimeve të cilësisë së INSTAT-it.

Publikimi: <http://www.instat.gov.al/media/4149/regjistri-i-ndermarrjeve-2017.pdf>

http://www.instat.gov.al/media/2826/angazhimi_per_cilesine.pdf

http://www.instat.gov.al/media/2829/politika_e_revizionimit.pdf

http://www.instat.gov.al/media/2828/politika_e_trajtimet_te_gabimeve.pdf